

Mākslu izglītības kompetences centrs “Nacionālā Mākslu vidusskola”
Emīla Dārziņa mūzikas skola aicina
uz pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu
***Lekciju cikls “Laikmetīgās kompozīcijas domāšana Baltijas telpā: mūzikas un teksta
mijiedarbe, strukturālās sistēmas un komponēšanas pamatprincipi”***

Norises laiks: 2026. gada 29. aprīlī

Norises vieta: Emīla Dārziņa mūzikas skolā, Kalnciema ielā 10 k-2, Rīgā
Emīla Dārziņa koncertzālē

**Programmas
apjoms** Kursu dalībnieki saņems apliecību par pedagogu profesionālās kompetences
pilnveidi 8 akadēmisko stundu apjomā (kursu apjomā ietilpst konkursa
atklāšanas koncerts).

Kursu apmeklējums - bez maksas

Mērķauditorija Profesionālās ievirzes mūzikas teorijas pedagogi un vidējās izglītības
programmas “Mūzikas vēsture un teorija” mācību priekšmetu pedagogi un
audzēkņi.

**Programmas
mērķis:**

- Paplašināt pedagogu un audzēkņu izpratni par laikmetīgās mūzikas kompozīcijas procesiem Baltijas valstu komponistu skatījumā.
- Iepazīstināt ar mūzikas un teksta mijiedarbības jaunākajām koncepcijām un to praktisko pielietojumu.
- Attīstīt izpratni par kompozīciju kā sistēmisku un modulāru procesu, sasaistot to ar domāšanas un komunikācijas principiem.
- Sniegt ieskatu dažādās komponēšanas tehnikās, tostarp kanonu tehnikā, mikrointervālu izmantošanā un netradicionālajā notācijā.
- Veicināt profesionālo pilnveidi, iedvesmojot pedagogus un audzēkņus radošai un analītiskai pieejai kompozīcijā.

Lektori *

- **Gundega Šmite (Latvija)** – komponiste, docētāja Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā un aktīva meistaroklašu vadītāja, kuras daiļrade regulāri skan starptautiski. Lielās mūzikas balvas laureāte, īpaši nozīmīga ar pētījumiem un darbiem mūzikas un teksta mijiedarbē.
- **Ūlo Krigul (Igaunija)** – igauņu komponists un Igaunijas Filharmoniskā kamerkora rezidējošais komponists, kura mūzikai raksturīga dinamika, tēlainība un džeza un postminimālisma ietekmes. Aktīvi darbojas arī mūzikas festivālu organizēšanā un starptautiskajā koncertdzīvē.
- **Rytis Mažulis (Lietuva)** – lietuviešu komponists un profesors Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijā, viens no spilgtākajiem kanoniskās un strukturālās kompozīcijas pārstāvjiem. Lietuvas Nacionālās balvas laureāts, kura mūzika izskan nozīmīgos laikmetīgās mūzikas festivālos visā pasaulē.

**Programmas
apraksts** Pedagogu profesionālās pilnveides kursi notiek I Ģederta Ramana Baltijas valstu kompozīciju konkursa ietvaros, piedāvājot koncentrētu ieskatu laikmetīgās kompozīcijas aktuālajās tendencēs Baltijas valstu komponistu skatījumā. Programma ietver ievadlekciju par Ģederta Ramana nozīmību

Latvijas mūzikas vēsturē, atklāšanas koncertu, kā arī trīs starptautisku komponistu lekcijas.

Lekcijās tiek aplūkota mūzikas un teksta mijiedarbe, kompozīcija kā modulāra sistēma, kā arī dažādi komponēšanas pamatprincipi – tostarp kanonu tehnikas, mikrointervāli, netradicionālā notācija un mūzikas struktūras organizācija.

Kursu saturs veicina pedagogu un audzēkņu izpratni par laikmetīgās mūzikas procesiem, attīstot analītisko domāšanu un radošu pieeju kompozīcijai.

Lekciju tēmas

- **Gundega Šmite (Latvija)** “Mūzikas un teksta mijiedarbes jaunās koncepcijas Gundegas Šmites mūzikā”, kurā tiek analizēti dažādi mūzikas un teksta attiecību modeļi laikmetīgajā kompozīcijā.
- **Ūlo Krigul (Igaunija)** “Komponists kā modulāra sistēma”, kurā kompozīcija tiek aplūkota kā daudzslāņaina un savstarpēji saistītu procesu sistēma, paplašinot šo pieeju arī ārpus mūzikas jomas.
- **Rytis Mažulis (Lietuva)** “Komponēšanas pamatprincipi”, kurā tiek aplūkotas dažādas kompozīcijas tehnikas: modalitāte, kanonu sistēmas, mikrointervāli, netradicionālā notācija, datorizētā mūzika, kā arī mūzikas laika un formas organizācija.

PIETEIKŠANĀS ANKETA PEDAGOGIEM <https://forms.gle/xYSZf5qccix6Du8y9>

Jautājumu gadījumā rakstiet uz e-pastu: ilze.erkske@nmv.gov.lv

Dienas kārtība

10.00 *Reģistrācija*

11.00 **Konkursa atklāšana / Opening of the competition**

Karīna “Ģederta Ramana portrets un viņa nozīmība Latvijas mūzikas vēsturē”

Damberga “Portrait of Ģederts Ramans and his significance in the history of Latvian music”

11.30 **Konkursa atklāšanas koncerts / Competition opening concert**

Daniils Bulajevs (vijole / violin), **Maksims Taņičevs** (klavieres / piano)

12.40 *Pusdienu pārtraukums*

13.30 **Gundega Šmite (Latvija)** Mūzikas un teksta mijiedarbes jaunās koncepcijas Gundegas Šmites mūzikā New Concepts of Music and Text Interactions in Gundega Šmite's Music

15.00 **Rytis Mažulis (Lietuva)** Komponēšanas pamatprincipi Principles of Composition

16.30 **Ūlo Krigul (Igaunija)** Komponists kā modulāra sistēma Composer as a Modular System

Gundega Šmite (Latvija) studējusi kompozīciju pie prof. Pētera Plakida Jāz. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, iegūstot maģistra grādu. Erasmus+ programmas ietvaros studējusi Sibeliusa Mūzikas akadēmijā Somijā prof. Veli-Mati Pūmalas klasē. Kompozīcijas meistarību Gundega Šmite ir kaldinājusi, piedaloties arī kompozīcijas meistarklasēs *Acanthes* Francijā pie Fabio Nīdera, Salvatores Šarīno, Oskara Strasnoja, Filipa Hurela un Unsukas Činas. Ieguvusi arī mākslas doktora grādu, aizstāvot disertāciju “Mūzikas un teksta mijiedarbes jaunās koncepcijas latviešu komponistu kormūzikā”. 2025. gadā ieguvusi arī veselības zinātņu grādu (Mag. sc.sal.) ar specializāciju mūzikas terapijā Rīgas Stradiņa Universitātē.

Kopš 2011. gada Gundega Šmite ir Starptautisko Jauno mūziķu meistarklašu kompozīcijas klases vadītāja (Ogre, Sigulda), kā arī Madonas kompozīcijas meistarklašu vadītāja. Kopš 2008. gada Gundega Šmite ir pieaicinātā docētāja Jāz. Vītola Latvijas mūzikas akadēmijā. 2009.–2012. gadam viņa bijusi Latvijas Komponistu savienības valdes priekšsēdētāja, kā arī Jaunās mūzikas festivāla “Arēna” mākslinieciskā vadītāja.

Ieguvusi Lielo Mūzikas Balvu (2019) kategorijā “Gada Jaundarbs”. Par savu jaunradi kormūzikas žanrā nominēta pirmajai Kormūzikas balvai 2023. gadā, taču par šīs balvas laureāti kļuvusi 2024. gadā, to iegūstot par diptihu “Saules dziesmas” korim un ērģelēm.

Komponistes kameramūzika, simfoniskā mūzika un kormūzika tiek regulāri atskaņota gan Latvijā, gan ārvalstīs. Viņa ir sadarbojusies ar tādiem atskaņotājmāksliniekiem kā Latvijas, Berlīnes, Zviedrijas radio kori, *BBC Singers*, Stokholmas saksofonu kvartets, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestri, *Les Percussions de Strasbourg*, ansambli *BIT20*, u. c. Vairākas reizes komponistes mūzika pārstāvējusi Latviju starptautiskajā laikmetīgās mūzikas festivālā “World Music Days” (ISCM).

Kopš 2022. gada par nozīmīgu Gundegas Šmites radošās aktivitātes daļu kļuvusi literārā jaunrade. “Jāņa Rozes apgāda” izdotās grāmatas “Grieķu svīta” (2022) un “Koncerts stāstos” (2024) iekļuvušas Latvijas Literatūras Gada balvas nominantu sarakstā. Savukārt “Brīnišķā Operas pasaule” (2023) ieguvusi Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas Specbalvu.

(foto no G.Šmites personīgā arhīva, apraksts – G. Šmite)

Ūlo Krigul (Igaunija) dzimis Tallinā. Igaunijas Komponistu savienības biedrs kopš 2003. gada, kopš 2019. gada – rezidējošais komponists Igaunijas Filharmonijas kamerkorī. Viņa darbi skanējuši Igaunijas festivālos, kā arī Vācijā, Austrijā, Čehijā, Latvijā, Ukrainā u. c. Ūlo Krigul mūzika ir dinamiska, ar izteiksmīgu tēlainību un rotaļīgiem kontrastiem. Stilā jūtama džeza, postminimālisma un sonorikas ietekme. Šobrīd viņu visvairāk interesē komponēšanas pieeja, kur akordi un to savstarpējās attiecības tiek uztvertas kā ģeometriskas figūras vai vizuāli attēli.

Izglītību ieguvis Tallinas Mūzikas vidusskolā (kompozīcija pie *Alo Pöldmāe*), vēlāk Igaunijas Mūzikas akadēmijā pie *Raimo Kangro*, *René Eespere* un *Tõnu Kõrvits*. Studējis arī Vīnes Mūzikas un mākslas universitātē pie *Detlev Müller-Siemens*.

Papildus komponēšanai aktīvi darbojas mūzikas norišu organizēšanā – piedalījies džeza festivāla *Jazzkaar* organizēšanā, bijis festivāla *Estonian Music Days* producers un mākslinieciskais vadītājs u.

c. Komponists aktīvi darbojas arī kā taustiņinstrumentālists dažādos sastāvos, piemēram, *Compromise Blue* un *Contus Firmus*. 2019. gadā bija Igaunijas Filharmoniskā kamerkora rezidējošais komponists.

Apbalvojumi:

- II vieta *Artur Kapp* laikmetīgās ērģeļmūzikas konkursā (2003)
- Orķestra skaņdarbs *JenZeits* viņam atnesa Eiropas komponistu balvu (2005) un tas ieguva arī I vietu konkursā *International Composers' Rostrum* Parīzē (2007)
- Igaunijas Nacionālā Kultūras fonda Debijas balva (2005)
- *Heino Eller* balva (2006)
- Igaunijas kultūras ieguldījuma balva (2006, 2007)
- Prince Pierre of Monaco Music Composition (2014)
- Darbs *Vesi ise* jauktajam korim saņēma II vietu konkursā *International Rostrum of Composers in Wroclaw* (2016)
- Igaunijas Mūzikas padomes balva (2016)
- *Lepo Sumera* balva (2021)

(foto no Ūlo Krigul personīgā arhīva, apraksts – Ūlo Krigul)

Rytis Mažulis (Lietuva) ir mācījies kompozīciju pie profesora Julius Juzeliūnas Lietuvas Mūzikas konservatorijā (tagad Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija), kuru absolvēja 1983. gadā. Kopš 1989. gada pasniedz šajā pašā augstskolā un no 2006. līdz 2014. gadam strādājis kā Kompozīcijas nodaļas vadītājs. No 1998. līdz 1999. gadam viņš studēja Akademie Schloss Solitude Štutgartē.

Mažulis ir saņēmis vairākas balvas, tostarp *Tyla (Klusums)* balvu un Lietuvas Kultūras fonda balvu (1988), vairākas Lietuvas Komponistu savienības balvas par labāko vokālo kompozīciju, kā arī Lietuvas Nacionālo balvu par sasniegumiem kultūrā un mākslā 2004. gadā. Viņa darbi regulāri tiek izpildīti lielos mūsdienu mūzikas festivālos ārpus Lietuvas - *Nyyd* Tallinā, *Musikhøst* Odensē, *Deutschlandfunk* Ķelnē, *Prāgas pavasarī*, *Norrtälje* kamerāmūzikas festivālu Zviedrijā, *De Suite Muziekweek* Amsterdamā, *Minimalisms* un *MaerzMusik* Berlīnē, *Klang Raum* Štutgartē, *53. Arbeitstagung des Instituts für Neue Musik und Musikerziehung* Darmštātē, *Melos-Ethos* Bratislavā, *Huddersfield* mūsdienu mūzikas festivālā, *Images Sonores* Lježā, ISCM Pasaules mūzikas dienas Viļņā. Viņa kompozīcijas ir spēlētas arī koncertos Varšavā, Gdaņskā, Diseldorfā, Štutgartē, Londonā un citur.

Viņa mūziku bieži raksturo tādi termini kā “minimālistisks maksimālisms”, “sarežģīta vienkāršība”. Komponists dažkārt spēj īstenot savas idejas vienas pusnots robežās. Viņa mūziku raksturo stilistiskā tīrība, integritāte mūzikas audumā, kompozīciju simetrija, kuras pamats ir kontrapunktiskā (visbiežāk kanona) tehnika. Rytis Mažulis bieži raksta vienādu balsu ansambļiem vai taustiņinstrumentiem; pēdējā gadījumā šādas kompozīcijas tiek izpildītas klātienē vai realizētas ar datora palīdzību, to uztverot kā sava veida “superklavieres”. Viņa darbi bieži atgādina hipnotiskus skaņas rituālus, kas maina klausītāja laika un telpas izjūtu. Rytis Mažulis darbi ir kā hipnotiski skaņas rituāli, kuros ir viegli zaudēt laika un telpas izjūtu. Beļģijas ierakstu kompānija *Megadisc Classics* ieinteresējās par šo Rytis Mažulis darba aspektu un izdeva četrus CD tikai ar viņa kompozīcijām laika posmā no 2004. līdz 2010. gadam.

(foto Dmitrijus Matvejevas, apraksts [Rytis Mažulis - Music Information Centre Lithuania](#))